

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα 30 / 3 / 2015

Αρ. Πρωτ. Υ1/Γ.Π.οικ.22951

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ & ΜΗ
ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΣ: Όπως Πίνακας Διανομής

Ταχ. Δ/νση: Αριστοτέλους 19
Ταχ. Κώδικας: 101 87
Πληρ.: Γ. Κεχαγιαδάκης
Τηλέφωνο: 2132161164
E-mail: ddy@moh.gov.gr

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Προγράμματα καταπολέμησης των κουνουπιών, σχετική ενημέρωση και προφύλαξη του κοινού για το έτος 2015

ΣΧΕΤ:

1. Η με αριθμ.πρωτ.Υ1/Γ.Π.οικ.117443/11-12-2012 εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας «Πρόγραμμα καταπολέμησης των κουνουπιών, σχετική ενημέρωση και προφύλαξη του κοινού» (ΑΔΑ: Β4ΜΒΘ-ΧΧΣ)
2. Η με αρ. πρωτ.Υ1/Γ.Π. οικ.33743/10-04-2013 συμπληρωματική εγκύκλιος-Υπευθύμιση εγκυκλίον για προγράμματα καταπολέμησης των κουνουπιών (ΑΔΑ: ΒΕΑΤΘ-ΞΕΘ)
3. Η εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας υπ' αρ. πρωτ. Υ1γ/Γ.Π./οικ.126227/7-10-2010 «Όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας σταβλικών εγκαταστάσεων οικόσιτων ζώων»
4. Η με αριθμ. πρωτ. Υ1/Γ.Π. οικ.95204/25.8.2011 εγκύκλιός μας «Πρόγραμμα εντομοκτονιών και μυοκτονιών σε νοσοκομεία και προνοιακά ιδρύματα της χώρας» με ΑΔΑ: 4ΑΜΙΘ-ΖΟ2
5. Το έγγραφο υπ' αρ. 2607/31425/17 -03-2015 «Εγκεκριμένα σκευάσματα για την καταπολέμηση των κουνουπιών» της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος & Ενέργειας
6. Το υπ' αρ. πρωτ. Υ1/Γ.Π.οικ. 91770/3-10-2013 έγγραφο της Υπηρεσίας μας (ΑΔΑ: ΒΟΧΩΘ-0ΑΘ)
7. Ο Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87, τ.Α') Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης
8. Ο Ν. 3172/2003 (ΦΕΚ Α'197 6.8.2003) Οργάνωση και εκσυγχρονισμός των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας και άλλες Διατάξεις, όπως ισχύει

9. *Η Υγειονομική Διάταξη υπ' αριθμ. Υ1/ΓΠ/104254 (ΦΕΚ Β 2109 21.9.2011) Μέτρα προστασίας από την ελονοσία*

Τα κουνούπια αποτελούν ένα σοβαρότατο παράγοντα κινδύνου για την εξάπλωση ασθενειών για τις οποίες είναι διαβιβαστές, ενώ σημαντικά δυσμενείς είναι και οι επιπτώσεις στην οικονομία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων στις περιοχές όπου αναπτύσσονται υψηλοί πληθυσμοί κουνουπιών. Η εμφάνιση μάλιστα κατά τα τελευταία χρόνια αυξημένων περιστατικών μετάδοσης ιού του Δυτικού Νείλου και ελονοσίας σε αρκετές περιοχές της χώρας μας καταδεικνύουν την ανάγκη της οργάνωσης και έγκαιρης εφαρμογής ολοκληρωμένων προγραμμάτων αντιμετώπισης των εντόμων αυτών.

Η παρούσα εγκύκλιος περιγράφει όλα τα απαραίτητα στοιχεία των προγραμμάτων καταπολέμησης κοινών και ανωφελών κουνουπιών και θα πρέπει να ακολουθηθούν πιστά από τους αρμόδιους για την εφαρμογή τους φορείς, ώστε να επιτευχθεί τόσο η περιστολή της όχλησης όσο και η προφύλαξη του πληθυσμού από τον κίνδυνο ασθενειών.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις περιοχές όπου κατά τα τελευταία έτη καταγράφηκαν κρούσματα ιού του Δυτικού Νείλου ή ελονοσίας, καθώς και στις περιοχές μεγάλων εστιών αναπαραγωγής κουνουπιών ή σε μεγάλες υδατικές λεκάνες και ιδιαίτερα όπου διαμένουν ή εργάζονται μετανάστες από χώρες ενδημικές νόσων που μεταδίδονται με διαβιβαστές, γιατί είναι πιθανόν να υπάρχουν μεταξύ τους χρόνιοι φορείς των λοιμογόνων παραγόντων, οι οποίοι αποτελούν σημαντικό δυνητικό κίνδυνο για εξάπλωση των ασθενειών αυτών μέσω ικανών διαβιβαστών (κουνουπιών).

Α. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ ΣΕ ΜΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ

Για την επιτυχία οποιουδήποτε προγράμματος αντιμετώπισης κουνουπιών σε μια περιοχή έχει μεγάλη σημασία η σωστή, έγκαιρη και η από κοινού οργάνωσή του από τους εμπλεκόμενους φορείς (Δήμους, Περιφέρειες), οι οποίοι έχουν και την ευθύνη της πραγματοποίησής του, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους.

Για να επιτευχθεί αυτό, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα πρέπει εγκαίρως να εξασφαλίσουν τα απαραίτητα κονδύλια και να ορίσουν τους φορείς που θα υλοποιήσουν τα προγράμματα καταπολέμησης.

Καλούνται οι Περιφερειάρχες από κοινού με όλους τους Δημάρχους κάθε Περιφέρειας όπως εκπονήσουν με τις αρμόδιες Υπηρεσίες τους ολοκληρωμένο *σχέδιο καταπολέμησης των κουνουπιών* σε επίπεδο Περιφέρειας - Περιφερειακών Ενοτήτων - Δήμων και στα πλαίσια του οποίου, όπως ορίσουν τον αρμόδιο φορέα για τον έλεγχο της εφαρμογής των προγραμμάτων καταπολέμησης των κουνουπιών και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους, ο οποίος να είναι διαφορετικός από τον φορέα υλοποίησης του έργου και να διαθέτει προσωπικό κατάλληλα εκπαιδευμένο.

B. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Για τον ορθό σχεδιασμό των προγραμμάτων αντιμετώπισης κουνουπιών σε μια περιοχή θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να αξιολογούνται όλα τα διαθέσιμα επιστημονικά ή τεχνικά στοιχεία από προηγούμενα έτη εφαρμογής των προγραμμάτων, τα δεδομένα επιδημιολογικής και εντομολογικής επιτήρησης, αλλά και οι έκτακτες συνθήκες που πιθανώς διαμορφώνονται από έτος σε έτος.

Για το λόγο αυτό είναι θεμελιώδους σημασίας η συγκέντρωση και αξιολόγηση όλων των στοιχείων επιδημιολογικής και εντομολογικής επιτήρησης, όπως στοιχείων που αφορούν στην επιδημιολογία των ασθενειών των οποίων διαβιβαστές είναι τα κουνούπια, στην καταγραφή των ειδών των κουνουπιών, καθώς και στην εποχική διακύμανση των πληθυσμών των εντόμων αυτών που έχουν καταγραφεί στις συγκεκριμένες περιοχές. Τα στοιχεία αυτά μαζί με τα στοιχεία από τη λεπτομερή χαρτογράφηση όλων των εστιών ανάπτυξης προνυμφών κουνουπιών στις συγκεκριμένες περιοχές καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αναπαραγωγής τους είναι απαραίτητα για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με το είδος των μέτρων καταπολέμησης, την έκτασή τους και τη χρονική περίοδο στην οποία θα πρέπει αυτά να εφαρμοστούν.

Επίσης, κατά την οργάνωση των προγραμμάτων θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα αναθεώρησης και προσαρμογής τους ακόμη και κατά τη διάρκεια του

τρέχοντος έτους, εφόσον αυτό απαιτείται με βάση τα επιδημιολογικά ή εντομολογικά δεδομένα ή άλλα στοιχεία που μπορεί να προκύψουν.

Γ. ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ

Η συστηματική εντομολογική επιτήρηση θεωρείται διεθνώς αναπόσπαστο μέρος των ολοκληρωμένων προγραμμάτων ελέγχου των διαβιβαστών και βασικός πυλώνας στην αντιμετώπιση των νοσημάτων που μεταδίδονται με αυτούς. Η εντομολογική επιτήρηση περιλαμβάνει τη χαρτογράφηση των εστιών αναπαραγωγής των κουνουπιών, τη συστηματική παρακολούθηση και καταγραφή των ειδών και πληθυσμών τους, την κατανομή τους σε τόπο και χρόνο και τον έλεγχό τους για παθογόνα (π.χ. ιό του Δυτικού Νείλου).

Τα δεδομένα εντομολογικής επιτήρησης συνεισφέρουν ουσιαστικά στον ορθολογικό σχεδιασμό, την επιτυχή υλοποίηση και την αξιολόγηση των προγραμμάτων καταπολέμησης κουνουπιών, καθώς και στην εκτίμηση κινδύνου σε τοπικό επίπεδο (διακόμευση πληθυσμών, κυκλοφορία παθογόνων).

Ως εκ τούτου, θα πρέπει να προβλέπεται η διενέργεια εντομολογικής επιτήρησης στο πλαίσιο των προγραμμάτων καταπολέμησης κουνουπιών σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας, καθώς και η συνεργασία με φορείς δημόσιας υγείας που δραστηριοποιούνται στην αντιμετώπιση νοσημάτων που μεταδίδονται με διαβιβαστές (όπως π.χ. ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ., Ε.Σ.Δ.Υ., Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, αρμόδιες Υπηρεσίες Υπουργείων).

Δ. ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ

Η αντιμετώπιση των κουνουπιών σε μια περιοχή δεν θα πρέπει να βασίζεται στην εφαρμογή μιας μόνο μεθόδου καταπολέμησης αλλά να περιλαμβάνει συνδυασμό μέτρων, που συμβάλλουν παράλληλα προς το τελικό αποτέλεσμα. Γενικά, θα πρέπει να στηρίζεται πρωτίστως στην καταπολέμηση ή τον περιορισμό των προνυμφών και την εφαρμογή μέτρων διαχείρισης του περιβάλλοντος για τον περιορισμό των εστιών ανάπτυξής τους και συμπληρωματικά, όπου κρίνεται απαραίτητο για λόγους

προστασίας της δημόσιας υγείας, να πραγματοποιείται καταπολέμηση των τελείων εντόμων καθώς και εφαρμογή ειδικών επεμβάσεων όπως οι υπολειμματικοί ψεκασμοί εσωτερικών χώρων ή ψεκασμοί κατά τη χειμερινή περίοδο, όταν αυτό απαιτείται από τις συνθήκες.

Τα σκευάσματα βιοκτόνων που επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν στα προγράμματα καταπολέμησης πρέπει υποχρεωτικά να διαθέτουν έγκριση κυκλοφορίας στη χώρα μας για το σκοπό αυτό, όπως αναφέρονται στο υπ' αρ. πρωτ. 2607/31425/17 - 13-2015 έγγραφο της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος & Ενέργειας «Εγκεκριμένα σκευάσματα για την καταπολέμηση των κουνουπιών» (σχετ.5). Η χρήση κάθε εγκεκριμένου σκευάσματος πρέπει να γίνεται ακολουθώντας πιστά την ετικέτα του και το έντυπο με τις οδηγίες ασφαλούς και ορθής χρήσης του, ώστε να επιτυγχάνεται η αποτελεσματικότητά του, αλλά και η προστασία του χρήστη, της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος. Οι φορείς που υλοποιούν οι ίδιοι προγράμματα καταπολέμησης κουνουπιών πρέπει να μεριμνούν, ώστε ο χώρος φύλαξης των βιοκτόνων που θα προμηθεύονται να είναι ασφαλής και να με κατάλληλες συνθήκες φύλαξης, προκειμένου αυτά να διατηρούν την αποτελεσματικότητά τους και να προστατεύεται η δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

Το προσωπικό που θα διενεργήσει τους ψεκασμούς θα πρέπει να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο, να λαμβάνει όλα τα μέτρα ατομικής προφύλαξης κατά τους ψεκασμούς, αλλά και τα προβλεπόμενα μέτρα προστασίας των άλλων ανθρώπων, του οικοσυστήματος, των οικόσιτων και παραγωγικών ζώων και του περιβάλλοντος γενικότερα από τα χρησιμοποιούμενα σκευάσματα.

Σημειώνουμε ότι οι εργαζόμενοι που ενδεχομένως προσληφθούν με την ευθύνη των Περιφερειών, Περιφερειακών Ενοτήτων και Καλλικρατικών Δήμων θα πρέπει να απασχολούνται αποκλειστικά και μόνο για την καταπολέμηση των κουνουπιών. Θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την άρτια εκπαίδευσή τους, η οποία θα πρέπει να γίνεται σε Δημόσιο φορέα που διαθέτει τη σχετική εμπειρία (Ε.Σ.Δ.Υ., Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ., Υπηρεσίες Υπουργείων κα).

Δ.1. Αντιμετώπιση των προνυμφών των κουνουπιών

1. Με την εφαρμογή μέτρων περιβαλλοντικής υγιεινής και εξυγίανσης του περιβάλλοντος επιτυγχάνεται ο περιορισμός ή η εξάλειψη, όπου είναι δυνατόν, των εστιών ανάπτυξης των προνυμφών κουνουπιών. Τα μέτρα αυτά είναι από τα σημαντικότερα, καθώς προσφέρουν μακροχρόνιο όφελος ελαχιστοποιώντας την ευχέρεια πολλαπλασιασμού των κουνουπιών, και επομένως μειώνουν την δυνατότητα ανάπτυξης υψηλών πληθυσμών τους για μεγάλο διάστημα χωρίς τη χρήση βιοκτόνων.

Ο περιορισμός των εστιών μπορεί να επιτευχθεί με την επιχωμάτωση μικρών κοιλοτήτων του εδάφους, αλλά και τον καθαρισμό από τη βλάστηση των εστιών που έχουν υποδειχθεί από τη χαρτογράφηση, ώστε να διευκολύνεται η κίνηση του νερού και να παρασύρονται τα ατελή στάδια των κουνουπιών. Σε αυτές περιλαμβάνονται τα αρδευτικά ή αποστραγγιστικά κανάλια ή τάφροι, οι δεξαμενές συλλογής νερού, οι όχθες ποταμών ή ρυακιών, οι κοίτες χειμάρρων κλπ.

Επίσης, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τον περιορισμό, την εξάλειψη ή τον καθαρισμό των εστιών αναπαραγωγής κουνουπιών που βρίσκονται μέσα ή γύρω από τις κατοικημένες περιοχές. Ενδεικτικά αναφέρονται τα σημεία όπου συγκεντρώνονται λιμνάζοντα ύδατα όπως σιντριβάνια και κολυμβητικές δεξαμενές εκτός λειτουργίας, αποχετεύσεις, διαρροές των συστημάτων ύδρευσης, δοχεία αποθήκευσης νερού ή άλλα αντικείμενα που κατακρατούν το νερό της βροχής ή ποτίσματος, εγκαταλελειμμένοι χώροι και κτίρια όπου συνήθως συσσωρεύονται απορρίμματα πάσης φύσεως, βιολογικοί καθαρισμοί, κλπ.

2. Η αντιμετώπιση των προνυμφών των κουνουπιών με βιοκτόνα θα πρέπει να εφαρμόζεται εγκαίρως (αμέσως μετά την εμφάνιση των πρώτων προνυμφών κουνουπιών) στις υδάτινες εστίες ανάπτυξής τους, ώστε να καταπολεμηθεί η πρώτη γενεά των κουνουπιών. Η ακριβής χρονική στιγμή καθορίζεται μετά από τον τακτικό έλεγχο των χαρτογραφημένων εστιών ανάπτυξης (μόνιμων ή εποχιακών), από ενωρίς την άνοιξη, για την ανίχνευση προνυμφών κουνουπιών.
3. Κατά τον ψεκάσμο ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίδεται στην ομοιόμορφη και σε όλη την έκτασή τους κάλυψη των εστιών. Επίσης, θα πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή και να χρησιμοποιούνται κατάλληλα ψεκαστικά μηχανήματα, ώστε το

βιοκτόνο να φθάνει στην επιφάνεια του νερού της εστίας και να μην κατακρατείται από τυχόν υπάρχουσα βλάστηση. Ο ψεκασμός θα πρέπει να πραγματοποιείται κατόπιν δειγματοληπτικών ελέγχων για την ανίχνευση προνυμφών.

4. Κατά την επιλογή των εντομοκτόνων θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη η χρήση για την οποία προορίζεται το νερό της κάθε εστίας, δεδομένου ότι τα εντομοκτόνα αυτά μπορούν να προκαλέσουν ρύπανση του περιβάλλοντος ή/και τοξικότητα στους διαφόρους οργανισμούς. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται στις περιπτώσεις όπου το νερό χρησιμοποιείται για το πότισμα των ζώων και την άρδευση των καλλιεργειών, καθώς και στις περιπτώσεις παρουσίας σε αυτό άλλων υδρόβιων οργανισμών.

Σε οικολογικά προστατευόμενες περιοχές (Natura κλπ.) ενδείκνυται μόνο η χρήση των σκευασμάτων B.t.i. (*Bacillus thuringiensis* subsp. *israelensis*), του οποίου η δράση είναι εκλεκτική.

5. Δεν ενδείκνυται η χρήση οποιουδήποτε χημικού σκευάσματος για την καταπολέμηση των κουνουπιών σε ιχθυοτρόφα ύδατα, δεδομένου ότι όλα είναι περισσότερο ή λιγότερο τοξικά για τους υδρόβιους οργανισμούς και επομένως μπορεί να προκληθούν οικονομικές ζημιές, αλλά και βλαβερές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία και το περιβάλλον. Όσον αφορά στα βιολογικά σκευάσματα, δεν υπάρχουν επαρκή δεδομένα ως προς την επίδρασή τους στα αλιεύματα και κυρίως το γόνο.

Εκτός από τα βιοκτόνα σκευάσματα, δύναται να χρησιμοποιηθούν και προνυμφοκτόνα σκευάσματα χωρίς βιολογική ή χημική δράση, τα οποία καταπολεμούν τις προνύμφες των κουνουπιών με μηχανικό τρόπο. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, για την κυκλοφορία των σκευασμάτων αυτών στην ελληνική αγορά δεν απαιτείται ειδική έγκριση από τον Υπουργό Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος & Ενέργειας, αλλά αρκεί η υποβολή στην αρμόδια Δ/νση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος & Ενέργειας της τελικής ετικέτας του προϊόντος στα ελληνικά..

6. Η εφαρμογή των βιοκτόνων θα πρέπει να γίνεται κυρίως από εδάφους και μόνο σε ειδικές περιπτώσεις από αέρος εφόσον υπάρχει διαπιστωμένη αδυναμία κάλυψης

των εστιών με επίγεια μέσα (πχ. ορυζώνες, έλη κλπ.). Οι *αεροψεκασμοί* γίνονται με ελικόπτερα ή αεροπλάνα πολύ χαμηλής πτήσης ή άλλου τύπου πτητικά μέσα που διαθέτουν άδεια για αεροψεκασμούς με χαμηλή πτήση από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) μετά από ετήσια άδεια από το Υπουργείο Υγείας, η οποία θα εκδίδεται κατόπιν σχετικής εισήγησης της αρμόδιας Επιτροπής για την Καταπολέμηση των Τροπικών Νοσημάτων του Υπουργείου Υγείας προς τη Δ/νση Δημόσιας Υγείας. Το σχετικό αιτιολογημένο γραπτό αίτημα του Περιφερειάρχη θα απευθύνεται προς τη Δ/νση Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, κατόπιν γραπτής εισήγησης προς τον Περιφερειάρχη των αρμοδίων Υπηρεσιών της Περιφέρειας και των Δήμων (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αντιπροσωπεύουν το Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος & Ενέργειας.)

Δ.2. Αντιμετώπιση των ακμαίων κουνουπιών

1. Σε περιοχές υψηλού κινδύνου θα πρέπει κατά τη διάρκεια του χειμώνα να εντοπίζονται τα καταφύγια διαχείμασης των τελείων εντόμων (π.χ. καταλύματα ζώων και άλλα οικήματα, σύμφωνα με τη σχετ.3 εγκύκλιο και τα σημεία αυτά να ψεκάζονται με κατάλληλα βιοκτόνα πριν από την άνοιξη, ώστε να εξοντώνεται ο πληθυσμός που δίνει την πρώτη γενιά. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να λαμβάνονται και οι ανάλογες προφυλάξεις για την προστασία των ζώων από τα χρησιμοποιούμενα βιοκτόνα.
2. Η εφαρμογή *υπολειμματικών ψεκασμών εσωτερικών χώρων* μαζικά και σε έκτακτες συνθήκες υφίσταται ως συμπληρωματικό μέτρο των ανωτέρω, μετά από Απόφαση του Υπουργείου Υγείας (Δ/νση Δημόσιας Υγείας), κατόπιν εισήγησης από την αρμόδια Επιτροπή για την Καταπολέμηση των Τροπικών Νοσημάτων του Υπ. Υγείας.
3. Οι *εκνεφώσεις από εδάφους σε κατοικημένες περιοχές* και η *εφαρμογή ακμαιοκτόνων βιοκτόνων από αέρος* επιτρέπονται μόνο σε έκτακτες συνθήκες που απειλούν τη δημόσια υγεία, είναι επαρκώς αιτιολογημένες και διενεργούνται κατόπιν χορήγησης σχετικής άδειας από το Υπουργείο (Δ/νση Δημόσιας Υγείας) μετά από εισήγηση από την αρμόδια Επιτροπή για την Καταπολέμηση των

Τροπικών Νοσημάτων του Υπ. Υγείας. Προϋπόθεση αποτελεί η τήρηση όλων των τεχνικών προδιαγραφών και κανόνων ασφαλείας, όπως αυτές περιγράφονται στην εκάστοτε εκδιδόμενη άδεια.

Ε. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Το προσωπικό που θα εφαρμόσει τους ψεκασμούς θα πρέπει να τηρεί με επιμέλεια τους κανόνες ατομικής προστασίας και να λαμβάνει με αυστηρότητα όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα αποφυγής της έκθεσης των ανθρώπων, του οικοσυστήματος, των οικόσιτων και παραγωγικών ζώων και του περιβάλλοντος στα χρησιμοποιούμενα βιοκτόνα.

Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού των τοπικών κοινωνιών είναι αναπόσπαστο μέρος ενός προγράμματος αντιμετώπισης κουνουπιών τόσο για την προστασία των ανθρώπων από την όχληση ή τις ασθένειες για τις οποίες τα κουνούπια είναι φορείς και την αποφυγή παραπληροφόρησης και δημιουργίας σύγχυσης ή και πανικού, όσο και για την κατάδειξη των τρόπων ή μεθόδων με τους οποίους μπορούν να συμβάλλουν και οι ίδιοι στην αντιμετώπιση των εντόμων αυτών.

Οι Υγειονομικές Περιφέρειες (Υ.ΠΕ.), οι Περιφέρειες και οι Καλλικρατικοί Δήμοι οφείλουν να συνεργαστούν μεταξύ τους και με το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. προκειμένου να οργανώσουν και να πραγματοποιήσουν εκστρατείες ενημέρωσης των πολιτών για τη σημασία της προφύλαξης τους από τα κουνούπια και τα προτεινόμενα μέτρα (όπως π.χ. τοποθέτηση στις οικίες αντικουνουπικών πλεγμάτων (σιτών), χρήση κουνουπιέρων, εντομοκτόνων στον αέρα, ανεμιστήρων ή κλιματιστικών, λαμπτήρων κίτρινου χρώματος, απομάκρυνση του στάσιμου νερού από λεκάνες, βάζα, γλάστρες, υδρορροές κλπ, κούρεμα γρασιδιού, θάμνων και φυλλωσιών, πότισμα των φυτών κατά τις πρωινές ώρες, κάλυψη του σώματος με κατάλληλα ενδύματα που προστατεύουν το σώμα, χρήση εντομοαπωθητικών στο ακάλυπτο δέρμα και επάνω από τα ρούχα), μέσω ενημερωτικών ομιλιών, διανομής σχετικών ενημερωτικών εντύπων, μηνυμάτων σε τοπικούς ραδιοφωνικούς ή τηλεοπτικούς σταθμούς κλπ. Επίσης, οι πολίτες θα πρέπει να ενημερώνονται εγκαίρως και με κάθε δυνατό και πρόσφορο τρόπο για τους επικείμενους ψεκασμούς στην περιοχή τους ή άλλα σχετικά θέματα, λαμβάνοντας και

γενικότερες οδηγίες προφύλαξης, όπως περιγράφονται στην ιστοσελίδα του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ (www.keelpno.gr).

Όσον αφορά στις εστίες ανάπτυξης κουνουπιών που βρίσκονται στις αστικές ή ημιαστικές περιοχές, θα πρέπει να ενημερώνονται οι ιδιοκτήτες συγκεκριμένων χώρων (ιδιώτες, επιχειρήσεις, ιδιαίτερα οι τουριστικές, καθώς και δημόσιες υπηρεσίες), ώστε να φροντίζουν για την εξάλειψη των εστιών ή τον έλεγχο των κουνουπιών στους αντίστοιχους χώρους δραστηριοποίησής τους (ενδεικτικά μπορούμε να αναφέρουμε τις διακοσμητικές δεξαμενές στις αυλές των σπιτιών, τα πεταμένα λάστιχα αυτοκινήτων, τα θεμέλια νεοαναγειρόμενων οικοδομών, τις φραγμένες υδρορροές, τα φρεάτια όμβριων υδάτων, σημεία με λιμνάζοντα νερά κλπ.), σε συνεργασία ενδεχομένως με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της περιοχής.

ΣΤ. ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΒΙΟΚΤΟΝΩΝ

Μετά τις εφαρμογές των βιοκτόνων σε ορυζώνες ή άλλες καλλιέργειες θα πρέπει να διενεργείται δειγματοληπτικός έλεγχος από το φορέα υλοποίησης για την ανίχνευση τυχόν υπολειμμάτων των δραστικών ουσιών που έχουν χρησιμοποιηθεί, όπως προβλέπεται και από την σχετική άδεια έγκρισης του Υπ. Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος & Ενέργειας.

Ζ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η κάθε Περιφέρεια με τη βοήθεια του αρμόδιου φορέα ελέγχου ανεξάρτητου από τον φορέα υλοποίησης υποχρεούται στο τέλος κάθε περιόδου να αξιολογήσει την επιτυχία του προγράμματος καταπολέμησης των κουνουπιών στην περιοχή ευθύνης της, συμπεριλαμβανομένων και των οικείων Δήμων και να καταγράψει τυχόν δυσκολίες ή προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά την εφαρμογή και ό,τι άλλο κατά την άποψή της πρέπει να συμπεριλάβει, ώστε το επόμενο έτος να βελτιώσει τη δράση της. Για την παρακολούθηση της επιτυχίας του προγράμματος αλλά και την εξαγωγή συμπερασμάτων για κατάρτιση μελλοντικών προγραμμάτων πρέπει να υποβάλλεται στην Υπηρεσία μας (με ταυτόχρονη κοινοποίηση στο ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.) μετά το πέρας της

περιόδου αναλυτική έκθεση της Περιφέρειας, όπου να αναφέρονται με λεπτομέρειες οι δράσεις στον τομέα της αντιμετώπισης των κουνουπιών το τρέχον έτος και πώς αυτές τεκμηριώνονται, καθώς και τυχόν παρατηρήσεις ή προβλήματα. Επίσης, η έκθεση θα πρέπει να περιλαμβάνει τα εντομολογικά στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί, στοιχεία για την αποτελεσματικότητα ή/και πιθανή ανάπτυξη ανθεκτικότητας στα χρησιμοποιούμενα βιοκτόνα καθώς και τα αποτελέσματα του δειγματοληπτικού ελέγχου που διενεργήθηκαν σε προϊόντα ή ύδατα. Τα στοιχεία πρέπει να διατηρούνται από τις Περιφέρειες για μια δεκαετία.

Η. ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η δαπάνη για την εφαρμογή των προγραμμάτων βαρύνει το Φορέα Υλοποίησης. Οι δαπάνες θα διατεθούν είτε για την ανάθεση των έργων σε ιδιώτες και την υλοποίησή τους από ειδικευμένα συνεργεία, είτε, εάν ο φορέας υλοποιήσει μόνος του το πρόγραμμα, για την πληρωμή ημερομισθίων, για την αγορά ψεκαστήρων και των ανταλλακτικών τους, για την αγορά άδειων βαρελιών, εντομοκτόνων, ειδικών προστατευτικών στολών (μάσκα, γάντια, φόρμες, ειδικά υποδήματα [γαλότσες]) για τους ψεκαστές, για την ενημέρωση του κοινού (πχ εκτύπωση εντύπων), για έξοδα δημοσιεύσεων, προκηρύξεων που αφορούν στην πρόσληψη ψεκαστών, για τη μεταφορά ψεκαστικού και λοιπού υλικού στους τόπους των ψεκασμών κ.λ.π..

Τα προγράμματα αντιμετώπισης κουνουπιών σκόπιμο είναι να έχουν πολυετή διάρκεια, καθώς οι διαδικασίες ανάδειξης των ανάδοχων εταιρειών των έργων καταπολέμησης κουνουπιών παραμένουν πολύπλοκες και χρονοβόρες. Προκειμένου να αποφευχθούν τέτοιες καθυστερήσεις, συστήνεται να προκηρύσσονται προγράμματα καταπολέμησης κουνουπιών διάρκειας μεγαλύτερης του ενός έτους. Επισημαίνουμε ότι οι ψεκασμοί πρέπει να ξεκινούν εγκαίρως ανάλογα με τα υφιστάμενα δεδομένα κάθε περιοχής (εντομολογικής επιτήρησης, κλιματολογικών συνθηκών, αξιολόγησης προγράμματος της προηγούμενης χρονιάς κλπ).

Επίσης, εφιστούμε την προσοχή σας στα μέτρα επαγρύπνησης κατά της ελονοσίας και των άλλων νόσων που μεταδίδονται με τα έντομα υγειονομικής σημασίας. Συγκεκριμένα, οι Υ.ΠΕ. της χώρας παρακαλούνται να βρίσκονται σε ετοιμότητα και να

ενημερώσουν όλους τους φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας (κρατικά και ιδιωτικά Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Αγροτικά Ιατρεία, κλπ.) και τους τοπικούς Ιατρικούς Σύλλογους (οι οποίοι θα ενημερώσουν επίσης τα μέλη τους), ώστε -σε συνεργασία με τις οικείες Γεν. Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας & Κοιν. Μέριμνας και Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας & Κοιν. Μέριμνας των Περιφερειακών Ενοτήτων- στο πλαίσιο της επιδημιολογικής επιτήρησης, να βρίσκονται σε άμεση ετοιμότητα για την αναγνώριση, αντιμετώπιση και άμεση δήλωση στο ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. (το οποίο ενημερώνει άμεσα τη Γεν. Δ/νση Δημ. Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας - Δ/νση Δημόσιας Υγείας) όλων των περιστατικών που οφείλονται σε ασθένειες που μεταδίδονται με τα κουνούπια, και τα οποία εμπίπτουν είτε στα υποχρεωτικώς δηλούμενα νοσήματα (π.χ. ελονοσία, εγκεφαλίτιδες από Αρμποϊούς) ή σε νοσήματα που έχουν αναδειχθεί ως ιδιαίτερης σημασίας για τη δημόσια υγεία (π.χ. ιός του Δυτικού Νείλου, άλλος παρόμοιος ιός).

Σε συνέχεια των ανωτέρω, καλούνται οι Υ.ΠΕ, οι Γεν. Δ/νσεις Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας, οι κατά τόπους Ιατρικοί Σύλλογοι και το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. να μεριμνήσουν για την επιμόρφωση των επαγγελματιών υγείας αναφορικά με τα προαναφερόμενα νοσήματα.

Επιπλέον, οι Υ.ΠΕ παρακαλούνται να υπενθυμίσουν στα νοσοκομεία και προνοιακά ιδρύματα της χώρας να εφαρμόσουν πρόγραμμα εντομοκτονιών και μυοκτονιών, κατ' εφαρμογή της ανωτέρω σχετ. 4 εγκυκλίου της Υπηρεσίας μας.

Παράλληλα, κάθε Περιφέρεια και οι Περιφερειακές Ενότητες αυτής καλούνται να λαμβάνουν υπόψη τους τα Προγράμματα Επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά (ΦΕΚ 142 τ. Β' 22.01.2015) ή οιαδήποτε συναφή εγκύκλιο του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος & Ενέργειας και να ενημερώνουν τις συναρμόδιες υπηρεσίες, όπως προβλέπεται, προκειμένου να υπάρχει έγκαιρη αντιμετώπιση τυχόν απειλής για τη δημόσια υγεία.

Οι Περιφέρειες της Χώρας, πέραν των άμεσων ενεργειών αρμοδιότητάς τους στο πλαίσιο υλοποίησης των αναγκαίων δράσεων, παρακαλούνται να ενημερώνουν την Υπηρεσία μας και το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. άμεσα και μόλις τους ζητηθεί για την πορεία υλοποίησης του προγράμματος, καθώς και για τυχόν καθυστερήσεις, δυσκολίες ή

προβλήματα όταν αυτά παρουσιαστούν, προκειμένου να τεθούν υπόψη της Επιτροπής για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Τροπικών Νοσημάτων και να εξεταστεί η ανάληψη των αναγκαίων πρωτοβουλιών για την άμεση αντιμετώπισή τους.

Σας τονίζουμε ιδιαίτερος ότι η εφαρμογή της παρούσης είναι υποχρεωτική για όλη την επικράτεια, λόγω της σπουδαιότητας του θέματος που συνυφαίνεται με τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, και παρακαλούμε για την πιστή εφαρμογή των ανωτέρω για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κουνουπιών στη χώρα μας.

Συν.: Το ανωτέρω σχετ. 5 (σελ. 4)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γρ. Υπουργού
2. Γρ. Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γρ. Γεν. Γραμματέα Δημόσιας Υγείας
4. Γρ. Προϊστ. Γεν. Δ/νσης Δημ. Υγείας & Υ.Υ.
5. ΕΚΕΠΥ- Γρ. Διοικητή Κηφισίας 39, Μαρούσι
6. Δ/νση Δημόσιας Υγείας

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΚΟΖΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

- 1. Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις**
Υπόψη κ.κ. Γεν. Γραμματέων (Έδρες τους)
(Με την παράκληση να ενημερώσουν όλες τις αρμόδιες Υπηρεσίες και τους Δήμους ευθύνης τους)
- 2. Όλες τις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις**
Υπόψη κ.κ. Περιφερειάρχων (Έδρες τους)
(Με την παράκληση να ενημερώσουν όλες τις αρμόδιες Υπηρεσίες ευθύνης τους)
- 3. Όλες τις Υ.Π.Ε. (Έδρες τους)**
Υπόψη κ.κ. Διοικητών
(με την παράκληση να ενημερώσουν όλους τους εποπτευόμενους από αυτούς φορείς)
- 4. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος**
Πλουτάρχου 3, Τ.Κ.10675 - Αθήνα
(με την υποχρέωση να ενημερώσει όλους τους Ιατρικούς Συλλόγους της χώρας)

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:**1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ****Γρ. Υπουργού**

Σταδίου 27, Τ.Κ. 101 83, Αθήνα

2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**Γρ. Υπουργού****5. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ****Δ/ση Υγειονομικού ΓΕΕΘΑ***(με την παράκληση να ενημερώσει όλους τους υγειονομικούς σχηματισμούς αρμοδιότητάς του)*

Μεσογείων 227-231

Τ.Κ. 15451, Χολαργός

3. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**Υπόψη Γενικού Γραμματέα Πρόνοιας***(με την παράκληση να ενημερώσει όλους τους εποπτευόμενους προνοιακούς φορείς)***4. ΚΕΔΕ**

Ακαδημίας 65 & Γενναδίου 8, 106 78, Αθήνα

*(Με την παράκληση να ενημερώσουν όλους τους Δήμους της χώρας)***5. ΚΕΕΛΠΝΟ****Υπόψη Προέδρου**

Αγράφων 3-5

Τ.Κ. 15123, Μαρούσι

6. ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

- Τμήμα ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΖΩΟΛΟΓΙΑΣ

- Τμήμα ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ & ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ

Στ. Δέλτα 8, Κηφισιά

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ,
 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
 ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ
 ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
 Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
 ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ
 & ΒΙΟΚΤΟΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Αθήνα, 17-03 -2015

Αριθ. πρωτ.: 2607/31425

<p>Ταχ. Δ/ση: Συγγρού 150 Ταχ. Κωδ.:176 71 - Καλλιθέα, ΑΘΗΝΑ TELEFAX:210 9212 090 Πληροφορίες: Αθ. Ζούνος Τηλέφωνο: 210 928 7219</p>	<p>ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣ. ΥΓΕΙΑΣ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ Τμήμα Α΄ Αριστοτέλους 19, 101 87, Αθήνα</p>
--	--

ΘΕΜΑ: «Εγκεκριμένα σκευάσματα για την καταπολέμηση των κουνουπιών»

Με το παρόν σας γνωρίζουμε τα εγκεκριμένα σκευάσματα για την καταπολέμηση των κουνουπιών στη χώρα μας σήμερα. **Σημειώνεται** ότι οποιοδήποτε σκεύασμα εγκριθεί μετά την έκδοση του παρόντος εγγράφου για καταπολέμηση κουνουπιών μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατευθείαν με την έγκρισή του με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται σ' αυτή.

Όλα τα παρακάτω αναφερόμενα σκευάσματα όπως και όποιο άλλο εγκριθεί στο μέλλον ανευρίσκονται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (http://www.minagric.gr/syspest/syspest_bycat_byactive.aspx).

- 1) Το προνυμφοκτόνο σκεύασμα Vectobac 12 SC με δραστική ουσία το βιολογικό παράγοντα *Bacillus thuringiensis* (Bti) έχει οριστική έγκριση κυκλοφορίας στη χώρα μας βάση της οποίας επιτρέπεται η χρήση του και σε ορυζώνες.
- 2) Τα προνυμφοκτόνα σκευάσματα **1) DU-DIM 15 SC, 2) DU-DIM 2 DT και 3) DU-DIM 2 GR**, με δραστική ουσία το ρυθμιστή ανάπτυξης (IGR εντομοκτόνο) diflubenzuron έχουν έγκριση κυκλοφορίας στη χώρα μας

3) Τα προνυμφοκτόνα σκευάσματα **1) OPRAH 15 SC 2) OPRAH 2 DT 3) LIMAC 2GR**. με δραστική ουσία το ρυθμιστή ανάπτυξης (IGR εντομοκτόνο) diflubenzuron έχουν εγκρίσεις κυκλοφορίας στη χώρα μας οι οποίες με τις με αριθμ 1822/22212/25-2-2015, 1823/22220/25-2-2015 και 1821/22206/25-2-2015 αποφάσεις μας αντίστοιχα ανακαλούνται από 01-08-2015.

Σύμφωνα με τις ανωτέρω αποφάσεις ανάκλησης των σκευασμάτων **1) OPRAH 15 SC 2) OPRAH 2 DT 3) LIMAC 2GR**, επιτρέπεται η τιμολόγησή τους από τους κατόχους των εγκρίσεων τους μέχρι την 31-07-2015 και η διάθεσή τους από καταστήματα λιανικής πώλησης και η χρήση τους από τους τελικούς χρήστες μέχρι την 01-02-2016 με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στις αποφάσεις έγκρισής τους και όπως αυτές ίσχυαν.

4) Από τα παραπάνω σκευάσματα με δραστική ουσία diflubenzuron τα DU-DIM 15 SC και OPRAH 15 SC επιτρέπεται η χρήση τους και σε ορυζώνες σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην έγκρισή τους.

5) Τα εγκεκριμένα σκευάσματα που χρησιμοποιούνται εναντίον των κουνουπιών αλλά όταν αυτά βρίσκονται στο στάδιο του ενήλικου **με υπολειμματικούς ψεκασμούς επιφανειών (όχι υδάτινων επιφανειών)** και μόνο από εδάφους είναι τα ακόλουθα:

- Imperator 25 EC με δραστική ουσία permethrin 25 % β/ο (αρ. έγκρ. 12142).
- Icon 2,5 CS με δραστική ουσία lamda cyhalothrin 2.5 % β/ο (αρ. έγκρ. 12338)
- STEEL 25 EC με δραστική ουσία permethrin 25 % β/ο (αρ. έγκρ. 12459)
- AlphaCypermethrin FARMA-CHEM 6 CS με δραστική ουσία alpha-cypermethrin 6 % β/ο (αρ. έγκρ. 12460)
- K-OTHRINE WP με δραστική ουσία deltamethrin 2,5% β/ο (αρ. έγκρ. 12114)
- Deltamethrin Sharda Europe WP με δραστική ουσία deltamethrin 2.5 % β/β (αρ. έγκρ. 12461)
- Fendona 6 SC με δραστική ουσία alpha-cypermethrin 6 % β/ο (αρ. έγκρ. 12339)
- Attack 25 WP με δραστική ουσία permethrin 25 % β/ο (αρ. έγκρ. 12376)
- Canasta 1,5 SC με δραστική ουσία alpha-cypermethrin 1.5 % β/β (αρ. έγκρ. 12561)
- Result 6 SC με δραστική ουσία alpha-cypermethrin 6 % β/ο (αρ. έγκρ. 12562)
- Ianos 25 EC με δραστική ουσία permethrin 25 % β/ο (αρ. έγκρ. 12565)
- Solfac 50 EW με δραστική ουσία cyfluthrin 5% β/ο (αρ. έγκρ. 12570)

- Solfac 10 WP με δραστική ουσία cyfluthrin 10% β/β (αρ. έγκρ. 12240)
- Trianos 2,5 WP με δραστική ουσία deltamethrin 2.5 % β/β (αρ. έγκρ. 12576)
- Power AC με δραστική ουσία alpha-cypermethrin 6,24% β/ο (αρ. έγκρ.12580)
- FICAM W με δραστική ουσία bendiocarb 80% β/β (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0008)
- PHOBI - E με δραστική ουσία etofenprox 30% β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0009)
- AMCOTHRIN 25 EC με δραστική ουσία permethrin 25 % β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0011)
- Tetramethrin - ZAPI 1 DP με δραστική ουσία tetramethrin 1 % β/β (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0012)
- Tetramethrin - ZAPI 1 WP με δραστική ουσία tetramethrin 1 % β/β (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0013)
- Tetramethrin + PBO - ZAPI 10/10 EC με δραστικές ουσίες tetramethrin 10 % β/ο και PBO 10 β/ο (αρ. έγκρ. 12573)
- KERBOFOS 25 EC με δραστική ουσία permethrin 25 % β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0015)
- AMCOSIN με δραστικές ουσίες tetramethrin 2.14 % β/ο, cypermethrin 10.7 % β/ο και pbo 5.35% β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0019).
- SEGEFOS 6 SC με δραστική ουσία alpha-cypermethrin 6 % β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0023)
- K-Othrine 7,5 SC με δραστική ουσία deltamethrin 0,75% β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0027)
- ALPHABAN 10 SC με δραστική ουσία alpha-cypermethrin 10 % β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0039)
- ELLACOP 6SC με δραστική ουσία alpha-cypermethrin 6 % β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0040)
- KILLMETHRIN 2,5WP με δραστική ουσία deltamethrin 2.5 % β/β (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0051)
- Deltasect WP με δραστική ουσία deltamethrin 2.5 % β/β (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0052)
- BLATA 25 EC με δραστική ουσία permethrin 25 % β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0053)
- PERMETHRIN NITROFARM 25EC με δραστική ουσία permethrin 25 % β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0057)
- KILLMETHRIN 2,5 SC με δραστική ουσία deltamethrin 2,5 % β/ο(αρ. έγκρ. ΤΠ18-0061)

- PESGUARD S102 με δραστική ουσία 1-trans phenothrin 9,975% β/β (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0065)
- DELTASECT 2,5 SC με δραστική ουσία deltamethrin 2,5 % β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0081)
- K-OTHRINE 250 WG με δραστική ουσία deltamethrin 25% β/β (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0083)
- SOSPIN 25EC με δραστική ουσία permethrin 25 % β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0089)
- AMCOSIN PLUS με δραστικές ουσίες deltamethrin 2.08% β/ο, tetramethrin 3.12% β/ο, pbo 6.24% β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0095).
- Κ-nouprof 6SC με δραστική ουσία alpha-cypermethrin 6 % β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0102)
- PERMANENT εντομοκτόνο σε spray με δραστική ουσία pyrethrins 0,4 % β/β (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0109)
- Dobil Microemulsion με δραστικές ουσίες Acetamiprid 5 % β/β, D-Tetramethrin 2,50% β/β, Piperonyl butoxide 10% β/β (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0119)
- HOOK 6 SC με δραστική ουσία alpha-cypermethrin 6 % β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0120)
- Amcothrin Gold με δραστικές ουσίες Permethrin 15,81 % β/ο, Tetramethrin 2,6% β/ο, Piperonyl butoxide 5,21% β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0131)
- CYPELL 100 WP με δραστική ουσία cypermethrin 10 % β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0138)
- DRAKER 10.2 CS με δραστικές ουσίες Cypermethrin 10 % β/ο, Tetramethrin 2 % β/ο, Piperonyl butoxide 10 % β/ο (αρ. έγκρ. ΤΠ18-0139)

6) Για την ατομική προστασία των κατοίκων από τσιμπήματα κουνουπιών υπάρχουν εγκεκριμένα σκευάσματα μορφής αεροζόλ, πλακιδίων, σπείρας, υγρών, λοσιόν κ.τ.λ. που αναφέρονται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (http://www.minagric.gr/syspest/syspest_bycat_byactive.aspx) και διατίθενται στο ευρύ κοινό ακόμη και από καταστήματα Super Markets.

7) Εφαρμογές υπολειμματικών ψεκασμών εσωτερικών χώρων (IRS) για την καταπολέμηση των κουνουπιών μπορούν να διενεργούνται μόνο από επαγγελματίες εφαρμοστές που διαθέτουν την απαιτούμενη άδεια καταπολεμήσεων εντόμων και τρωκτικών σε κατοικημένους χώρους από το Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

8) Ακριβείς πληροφορίες για όλα τα εγκεκριμένα σκευάσματα όπως και για νέα που πιθανόν εγκριθούν μετά το παρών έγγραφο καθώς και οποιαδήποτε εξέλιξη προκύψει σε θέματα εγκρίσεων βιοκτόνων σκευασμάτων για την καταπολέμηση των κουνουπιών ανευρίσκονται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (http://www.minagric.gr/syspest/syspest_bycat_byactive.aspx).

Σημειώνεται ότι:

- 1) Όλα τα παραπάνω σκευάσματα πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την έγκριση κυκλοφορίας τους και την ετικέτα τους και όπως ισχύουν. Οποιαδήποτε χρήση τους που δεν προβλέπεται από την έγκριση κυκλοφορίας τους και την ετικέτα τους απαγορεύεται ρητώς.
  - 2) Οποιαδήποτε άλλα σκευάσματα (π.χ. φυτοπροστατευτικά προϊόντα) που τυχόν περιέχουν κάποια δραστική ουσία από αυτές που προαναφέρθηκαν αλλά δεν έχουν έγκριση κυκλοφορίας για χρήση εναντίον των κουνουπιών (δηλ. ως βιοκτόνα) απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση των κουνουπιών.
  - 3) Πέραν των εγκεκριμένων σκευασμάτων στη χώρα μας για χρήση εναντίον των κουνουπιών, οποιαδήποτε άλλα βιοκτόνα σκευάσματα αναφέρονται στη βιβλιογραφία, επιστημονικά συγγράμματα κτλ, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται σε προγράμματα καταπολέμησης κουνουπιών στη χώρα μας.
- Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση ή πληροφορία.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

ΣΠ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ

